

Partiina azabaidal.

Propagaandiin xydelmeriiji muusa xytelberilne

Selengiin almagai, partiina ba partiina bişe bolsheviklyyid bolbol BKP (b)-in istoorilji yzelgede exilheer yni boloo. Tyryy revoltycioonno teoriiji şudalga bolbol partiina ba partiina bişe bolsheviklyyid bojevoi şadabarilji deeselyyix, tedenerte politilceske şuxala xatuuzalji, orijentirovkiin xysilji, perespektivel todo honoriilji, xydelmeriden etigeliij ygehe ba politilceske heremziin deeselyyix, oobşestviin xygzeltiin zakoonuudai znaanlaar zebseglexe baina.

Partiina propagaandiij emixdexe tuxal, BKP (b)-in CK-gei 1938 onoi nojabiriin 14-nei togtoolji bejelyylen, bolshevikliin istoorilji samostojaatelna şudalxin tula byxil kommunist nuud, komsomolskuud ba intelli geentnyy zagsahan baina.

Ede zaabarinuud bolbol partiina organizaa canuudai ba part. kabineedyde urda jixexen ba şuxala zorilgonuudilji tabiaa. Iimehee, partiina kabineedyde xydelmeri bolbol partiina propagaandiij emixdexe tuxal BKP (b)-in CK-gei togtooltoi taurulan şinedxegdexeh johotoi baina.

Gebeşji, Selengiin almagai partkabineede, naglaadna p o: s o b i n u u d, geografilceska kaartnuud, Lenin-Staalinai azabaidalilji xaruul-

han alşboomuud baibaşji, marksiis-leeninske teoriiji samostojaatelna yzegşedte yder byxenei xydelmeride tualxa material bolzo şadaagyl. Gadna, hara byxende tabigdadag plaanlin olonxido dyryggedeggyi. Zişeelxede, fevraals harada, partiin alkoomol biyroogoor 6 konsultaantnuud batalag-dahan aad, zarim konsultaantnuudan: Badmarinčinov, Kriykoov, Namsaraajev ba Teestov gegşed negeş konsultaaca jabuulaagyl. Fevraals harada, plaanai johoor 6 daxin leekce, 4 daxin konsultaaca, ulaxoor-rondiin baidal tuxai 2 daxin doklaad xexer xaraalagdahan aad, mil nege daxin leekce xegdee. Maart harada xehen jyyen ilme baina.

Ulasxoorondiin so biitnuud tuxai leekcenyyd organizovaalagdaagyl şaltigaantilji, leekce xexen hain xyn „oldonogyl“ geze xeleed, amaxan huudag jym. Nojoxon, Zyyjev-Hyter, Yber-Zeexen ba busa selsoveedyde kolxoozuudta, BKP (b)-in istoorilji samostojaatelna gy, al kryzoogtojabaza yzeze baigşadta, 1939 onoi negedexi kvaartal soo jamarşji tualama-za ygteegyl baina.

Ede, deere dursagdahan faaktuudilji medeze baigaad, partiin aikoom bolbol johotoi xemzee abnagyl.

CER. DONDUKOOV.

BKP (b)-in XVIII sjeezdiin materialnuudilji yzeze baina

Zakaamin. Jongorboin somonoi, Jezooovoi neremzete kolxoozoi agitaator nyx. Garma Cebegel gegşed kolxoozniguudaa BKP (b)-in XVIII sjeezdiin materialnuudtai tanilsuulza baina.

Nyx. Cebegel bolbol zanlaataa intereesneer, hainaar jabuul-

dag, tilmehhe, xabaadagşadan aktivnaar ba gynzegilgeer yzeze baina.

Agitaator nyx. Cebegel xadaa xyndete ujalga zybeer oilgohon ba xyşed hainaar dyrygeze baina.

B. Şojoonov

Sjeezdiin materialnuudilji yzene

Jaruuna. Yldergiin somonoi, Kirovei neremzete kolxoozoi malai feermnyy, brigadanuud ba bişe kolxoozniguudai dunda, BKP (b)-in XVIII sjeezdiin materialnuudilji ba nyxer Saa-lina otçoodno doklaadilji ton

honirxoltoigoor yzened. Agitaatornuud—nyxed Byde-zaapov, Sodblin gegşed kolxoozniguudai hainaar oilguuldag deereheens, kolxoozniguudlin aktivna xandanad. D. ŞIRABOON.

Selen-Dyymin MTS-iin uçaastkoovo mexaanig nyx. Kovaleevskiin xydelmeriin meetodyy tuxai BKP (b)-in Buriaad-Mongoloi obkoomoi, 1939 onoi apreliin 22-oi togtool

Selen-Dyymin MTS-iin uçaastkoovo mexaanig, BXAV-da kandidaad, nyx. Kovaleevski bolbol ynegerge zilegee xydelmeriin oopedilji xaraadaa abza, 1939 ondo STS-NATI traaktorta 5 ba 3 koorporno plyygydli şagtagalgiij, „zlig-zaag“ (3 plaşkanuud) bornoynuudaar, nege myhen bornololgotogoor, xereglege, smeene soogoo 7,2 gektaartilji noormiin orondo, 19 gektaar, xydelmeriin ynder şanartaigaar dyrygelilji tuilaba.

Nyxer Kovaleevskiin meetodeer, ene MTS-te xydelmerilze baigaa traktoriist nyx. Tyt-rin xadaa eerlingee xydelmeriin tyryşin 4 yderel torşoo smeenedee 13-aad gektaar dyrygebe, apreliin 9-de 15,23 gektaar tariza, xydelmeriin 4 yderel torşoo soo 244 kilograamm goriuulji ekonoomilbo.

Ene le meetodeer, traktoriist Dorziļev bolbol 3 yderel torşoo 197 klg. goriuulji ekonoomilzo, smeenedee 15-aad gektaar xaxalna.

Nyxer Kovaleevski ba busad MTS-yde zarim traktoriistnuud bolbol yşee 1938 ondo ene meetodilji xereglehen baibaşji haans, - Narkomzeemşji, MTS-yde diirekcyenydyşji, tereselen almagai xytelberilexii organizaacanuudşji eneentilji segneegyl, respbybliin byxil traktoriistnuudai dostojani bolgoogyi baina. Xarin, Selen-Dyymin MTS-in diirekce (diirektorens Sorokovikoov ba tereentilji politilceske talaar orologşon Kandratykoov) xadaa uçaastog deere, nyx. Kovaleevskiin eerlingee meetodilji xereglexeden buruuşan zemelexe, eneegere, xydelmeride staxaanovska

meetodyyilji neberrylen oruulagada esergyysxe zamilji barimtalhan baina.

Tus meetodilji maassova xereglege bolbol polivoi xydelmeriinyde bolzornuudlin erid bogonidoxo, xyrhe eldelgin şanariilji deeselyyix ba şig bailgaxa baina, tilmehhe nyxer Kovaleevskiin meetodte tusagaar jixexexa nariilji olgozo, BKP (b)-in OK-el biyroogoi togtooxon:

1. Byxil traaktorna polivoi xydelmeriinyde, nyxer Kovaleevskiin meetodte darii oroxiljin MTS-yde diirek-tornyydli ujalga. Ene meetodilji delgeryyix jabadalilji eehedilgeen ilne xinalta dor abxilji ba BKP (b)-in OK-da regyilaarna informirovelxii, BKP (b)-in raikoomuudai negedegeer sekretarşnuudta duradaxa.

2. Staxaanovska erxim hain xydelmeriin tyloonyxer Kovaleevskiilji premirovaalxii respbybliin Narkomzeemde duradaxa.

3. Nyxer Kovaleevskiin staxaanovska xydelmeri tuşaa biy-rokratilceska xandalgiij ba tere-nei meetodyyilji delgeryyix de esergy jabuulga gargahan, Selen-Dyymin MTS-in diirek-tor Sorokovikoov ba politilceske talaar orologşon Kondratykoovai povedenilji xelseze yzexilji BKP (b)-in Selengiin AK-da duradaxa.

4. Tyryy staxaanovcuud-traktoriistnuudai xydelmeriin ooped do meetodyyilji sag yrgelze toliolo baixilji respbylikaans-ka ba almagai gazeedyyde redaakcanuudta duradaxa. BKP (b)-in OK-gei sekretarş S. Ignaatjev.

Staalnai neremzete kolxoozdo, byxil Kabaanska raionilji obsluuivaldag yrehenei laboratorii bil jym. ZURAG DEERE: Kolxoozniguud-laboraant-kanuud xydelmerilze baina.

Yzeg bişe medexegyji likvidirevelgiin şidexii

Manai respbybliin tyryy kolxoozuud ba somonuud bolbol yzeg bişe medexegyji 100 procent likvidirevelze baina.

Mynoe, respbyblike soo 8 kolxoozuudai kolxoozniguud 100 proc. yzeg bişegte hural saba. Zişeelxede, Muxar-Şiberei raionoi, Sagaan-Şuluutain somonoi, Leeninei neremzete kolxooz (tyryylegşen nyx. San-zejev, hurgagşan nyx. Dorziļeva), Sultain somonoi, Staalinai neremzete kolxooz (tyryylegşen Cerendorziļev) ba Zediin raionoi, Deede-Toriin somonoi, Jezooovoi, Eengelşei ba Leeninei neremzete kolxoozuud, Deede-Toriin somonoi azaslad bygedeere yzeg bişegte hura-han deerehe, tus somonoi soved xadaa gyrenei komissiin aakt abza şadahan baina.

Muxar-Şiberei raionoi Sagaan-Şuluutain somonoi soveedei tyryylegşen nyx. Badmaajev bolbol eerlingee somon dotor yzeg bişe medexegyşydyilji 100 proc. hural-salda xabaaduulza şadahan ba nahatanai hurguulnuudta hural-salai jabasa tuxal asuudal-nuudaar hurgagşadai, kolxoozuudai tyryylegşen ba kyltar-meecyde otçooduudilji sag yrgelze duuladag baina.

Olontoto kolxoozuudai tyryylegşen bolbol tedende, paarti ba pravittelstvin naidahan ton jixe xariusalgiij oilgozo ba tere xariusalga dyrygxin tyloonyxer anxaral oroldolgo tabiaa, nelieed jixe xydelmeri xehen baina.

Gexlin xazuugaar, ene xydelmeriilji operativnaar xytelberildeggyi, yzeg bişe medexegyji jabadalilji likvidirevel-gede tualdagşyji usarnuudilji xaruulhan faaktuud myn le olon baixa jym. Kabaanska 227 xyn hurgagdaadyi, Muxar-Şibere—320 xyn, Tarbagataida—485 xyn, Bargazanai raioodo 464 xyn, Ulaan-Yde goorodoi Zeleznodoroozno raioondo 533 xyn, Centralna raioondo 430 xyn ba Prigorodno raioondo 247 xyn g. m. mynne yder xyrter hural-salda xabaaduulagdaadyi baina. Egeei hyylei medenehe xaxada, respbyblike dotor baigaa yzeg bişe medexegyji xynnyyde 83 proc. hural-salda xabaaduulagdahan, yloşe 17 proc. (4628 xynnydyilji) hural-salda xanduulagdaagyl baina.

Ede dutagda rehee garadaba geerelei zarim şad bolbol yzgyilji likvidirovke udxaşan baina.

Zagarain rah tahagilji daag gegşed, nahatar ta jamarşji xalamaa ygedeg delmerilji hain da niutagal niydyilji mobilji baihan ba xydelmeriilji uul albanhaa şylena. Myn tere medexegyji likvidireride xadaza, gyrenei giilji tahaduul-tiin raionoi giilji daagşaa albanhaa şylena.

Tus xydelmergeş zilnyydy yde tahaldaboloşogyi prajohogyl. BKP komiteedyyde sedkoomuud byxil partiina somoolşko nizaacanuudtanai hurguul-teşee xanduulgeerelei tahana (b)-in aikoom-gyisedkoomuud bişegte azaxeregylji xere-daliilji ba tus xeregeer xandilji eslesen baina.

Main negeseg medexegytygesxexe bol-yloed baina gal partiina sko, soved ba organizaacanu-regilji gartaa hurguulida hural-salai yzeg loşodilji vepilji organiza-Gexlin xamta, şa xeregeer Ene xadaa gy xereg myn geşed byxen se-xo johotoi.

Narkomzeemşji

9 şine feermnyy organizovaalagda

Taxiaagai azaxil bolbol azasada ediee xooloi zyililji xangalgada ton jixe udxaşanartai baina. Tilmehhe, eneenei urda manai respbyblike dotor, taxiaagai 25 feermnyy baihan baigaa haa, mynne zilde 9 şine feermnyy organizovaalagda-

za, xamta 34 xo baina. Uxoorondiin madahan feerm 39000 dalba xe baina.

MODU-URADXALGIJI OBRAZCOOVOOR YNGERGEXIIN TYLƏƏ

1939 ondo uradxuulagdaxa modonoi objoomins 595,7 mlangan-kybomeetreer toologdono. Tereenhee, Xoriin lespromxooz—366,3 mlangan kybomeetr modilji uradxuulxa baina. Zygeer, ene too soon, Baruun-Tarbagatain ba Xandagalin mexanizirovanno lesoucaastoguudai beledxehen modonuud oroxo jym. Xoriin lespromxooz bolbol modu uradxalgiin ba beled-xeşilji talaar, manai respbybli-kiin egeel tomaxon baazan bolno. Xyrbiila lespromxooz bolbol 70,6 mlangan kybomeetr modilji uradxuulxa baina. Iime-hee, tus lespromxoozuud bolbol Yde gol şadaril byxil modu-uradxalgiilji daaxa baina. Ene xadaa ton xariusalgatai ba xydelmerilnge objoomoor egeel tomo uçaastog bolxo baina.

Selengiin lespromxooz xadaa 137,7 mlangan kybomeetr modilji uradxuulxa plaantai. Tereen sohoons: Orongo goloo 45,7 mlangan kybomeetr urad-xuulagdaxa bolno. Zygeer, ene uradxuulagdahan modons Selen-ge goloo orxodoo, mototiaa-gai xoinohoo transportirovalag-daxa baina. Myn lespromxoo-zoi xabaatai, Ximne gol şadar beledxegdehen modon xadaa bişe traansportnuudaar şiregde-xe ba tende barigdaxaa baihan lesozavoodto yiledberilegdexer xaraalagdanxai.

Modu-uradxalgiin dyrbede-geer objeekt bolxo, Baigalaişes-promxooz bolbol ene zilei urad-xalgiin sezoon soo 120,7 mlangan kybomeetr modilji urad-xuulxa baina. Tus modon xadaa Tyyrke, Istooq g. m. gol-nuud ba Katapeel. geze nu-raar uradxuulagdaxa. Tede modon xadaa Baigal xyrter, jyrin johoor uradxuulagdaxa jym, Baigaldaxi modon bolbol dalain s'gaar tiipin splootka bolgog-dono. Tilgeed, tereen paroxoodoor byksirovaalagdaxa baina. Tereenei rezyltaadta, tus modon bolbol Klijevskiin modonoi zavoodto tuşagdaxa baina.

Dalain s'gaar tiipin splootkiin tuşaa xelexe xeregeti bolno. Jyyb gexede, ene xadaa Baigalaar modu-uradxuulagdaa ynegergeş zilhee exilze xeregleg-dehen, ton şine xemzejabuul-ga bolno. Tilgebeşji, eerlingee hain rezyltaadiilji xaruulza yridhen baina. Zişeelxede, tere tiipin, dalain modu-uradxalga bolbol ynegergeş zilde ton hain şanariilji xaruulhan baina. Tilmehhe, Baigalaar modu-uradxaxa asuudal bolbol jyrinxidde zy-beer şiddegdehen bolno.

Modu-uradxalga bolbol exin golnuudaar apaxeliin hyilde ba main exteer şexeliin. Iimehee, tereenei exilxe xyrter, tootoi yderynyy ylebe. Xedii ilme baibaşji haans, modu-uradxalga-

da beledxel ton xangaltagyj jabuulagdaxa baina. Ene talaar, zarim almaguudta ton trevoozno baidalnuud bil bol-hon baixa jym.

Modu-uradxalgiin xydelmeriin instrymenynydyilji (bagoor g.m.) abalgiin ba bil bolgolgin my-neenei baidal xadaa uradxalgiin xydelmeriin eriltiilji xangaxa şadaxagyl ba ton dutamag baina. Goluudilji seberlelge xy-sed dyryggedeedyi baixa jym. Tereşelen, xydelmerisedel baixa paladkanuudilji remoontolgo byrişji pozoornoor udaa-ranxai. Ene talaar, modu-urad-xalgiilji jabuulxa lespromxoo-zuud byxende amagalan bişe baina. Zişeelxede, xereglegde-xe paladkanuudain mil 60 procentn belen bolgogdohon baixa jym. Eneenhee gadne, golnuudai godirxoi ba ende tendehheens orohon jaamanu-dilji bygelxe—obonovka-nuudai xelge bolbol jixeer xozomdozo baina. Ene xadaa uhandu oruulagdahan modonoi, tyryyşin jyreer gazaa teeşee urdan garxa ajuuilji bil bolgo-xohoo gadna, modu-urad-xalgiilji udaaruulxa, zatoorilji bil bolgoxo g. m. haad tybegy-dilji gargaxa bolxon, xendeşji eli xereg.

Modu-uradxalgiin exilxe xyr-ter 5-10 xonogoi ylebeşji haans, tere xydelmeri deere xydelmerisedel xysilji xanduul-xa tuxal, BMASR-el SNK-gei togtoomzo bolbol ton muusa dyryggedene. Kolxoozuudtai ba tereşelen, kolxoozniguudtai indiviyaalna doogovor bata-lbolşadaa ton bolşogylgeer

xozomdozo baina. Zişeelxede, xamtadaa 4300 xynnyyde doogovor batalagdaxa baihan aad, hyylei medegeer, mil 1232 xynnydyilji modu-uradxalga deere xanduulxa tuxai kolxoozuud-tai ba tedehehe, oroidoo 179 xynnydyteini indiviyaalna doogovor batalagdahan gy, al kol-xoozuudtai doogovor batalalga—29 proc., indiviyaalna doog-ovor batalalga—04 proc. jabuulagdahan baixa jym.

Kolxoozniguudilji modu-urad-xalga deere xanduulxin beled-xeli xydelmeri xadaa Xoriin almag dotor ton prestypne muugaar tabigdanxai. Aimgyl-sedkoom ba Aikoom xadaa ene asuudalda serjoozno an-xaralaa xanduulaggyi, tereenilji xojordoxi ocoeredto tabidag baina. 1383 kolxoozniguudtai doogovor batalxin orondo, my-noe yjede arai geze 30 garan xynnyyde doogovor batalhan baina. Ene xadaa udaan tesexiin argagyl xereg.

Xoriin lespromxooz, myn ba-ha tus almagai partiina ba so-veed organizaacanuudşji xadaa şuxalil şuxala nege asuudali-ji martadag baina. Jyyb gexede, exin golnuudaar modu-urad-xalgans hajar exilxe bai-na. Tilgeed, xabarai uhanai jixe bolxotoi xamta, modu-urad-xalgiilji ton tyrgeneer jabuulxa xeregeti bolno. Iime tulada, kolxoozniguudtai doogovor batalalgiilji ton tyrgeneer, organil zoovannoor jabuulxa ujalgata-bolno geşee.

Dursagdahan dutuunuudhaa

gadna, Burmongolleestrestlin xydelmeriden serjoozno dutuunuud bil. Zişeelxede, xydelmerisedel baixa palaatka-nuudai materialnuudai dutamag baihan uşar xadaa Burmon-golleestrestlin le zeme bolxo jym. Treestlin ba ilangajaa les-promxoozuudai apparaad bolbol texnişeske xydelmerilegşedee dutuu ykomlektovaalagdanxai. Tereşelen, texnişeske materiaa-lnuudilji ba texnikin ajuuilgyi saxla inventarşnuudilji bil bolgoxo talaar, xangaltatai xy-delmeri xegdeedyi baihan deereheens, tede xadaa ton duta-mag ba ygeşji baina.

Burlesprodtoorgiin xydelmeri tuxai xelexe xeregeti. Uşar jyyb gexede, Burlesprod-toorg (exilegşen nyx. Perfiilşev) bolbol modu-uradxalga da beledxeli talaar byrişji muusa xydelmerilne. Ed tovaar ba produuktnuud xadaa modourad-xalgiin jabuulagdaxa pynktnyyd-te xyşed abaagşadadyi baina. Ilangajaa Xoriin ba Selengiin almaguudta eneegeer myrtel xydelmeri xegdeedyi. Eneentilji jabuud dundans zahaagyl haa, modu-uradxalga deere hajar xanduulagdaxaa baihan xydelmerised ba kolxooznigu-dilji tovaar ba produuktaar xan-gaxa jabadalda бага bişe toor-moz xeze magad baina. Burlesprodtoorgiin sisteemdexi xudaldaani seetnyyden, maga-zinuudtanşji kaard ton dutamag. Eneen deerehe, jixen-xidee xydelmerin muusa ja-

buulagdana. kylstpromtova baidag. Ceentiljin toloondolji yig baixa jym. Baigalaar tuxai deere Teed, tereen delmeri jabuulagda materialnuud dehen deerele tiipin, sploot relge xadaa xyrxin urda

Modourad-xalga beledxeli xatşji uduar-neo xadaa dutuunuudilji yndeheerens bolbol modon soono exilegşadaa hainaaxa baina. Ene lespromxoozuudtiina ba somonuud bolbol zebseg tyger xii ba alibyr darii abxa

Staalinska banzilei neremzetai socialis sorog dalaisalaglonx dehe huun xalgiilji obnaxiin tyloob seje.

Xariusalgata redaaktor R. B.